

Előfizetési feltételek:
 Egész évre 4 frt. — kr.
 Félévre . . . " — "
 Negyedévre 1 " — "
 Egyes szám 10 kr.

HALADÁS

Hirdetések díja:
 4 hasábos petsor 5 kr.
 Nyilttérben . . . 20 kr.
 Bélyegdíj egyes hirdetésnél . . . 30 kr.

Társadalmi, tanügyi, közgazdasági és ismeretterjesztő közlöny.

Szerkesztőségi iroda: A közlöny szerkesztéséért, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.	Megjelen: Heti egyszer Szombaton.	Kéziratok: Vissza nem adatnak.	Kiadóhivatal: VOLCZ B. könyvnyomdája. Mindennemű perczok hirdetések és reklamátiók ide intézendők.
---	---	--	--

Midőn a jeles fővezér csatarendbe felállt a seregét, midőn az egyes hadosztályok elfoglalták helyeiket, s még az ágyú meg sem szólalt, — oda intü segédtszjtjét és megparancsolja, hogy sürgönyözzön meg a főhadiszállásnak, hogy a csata nyerve van.

A stratégiai rendszernek biztossága magával hozza a győzelem előérzetét.

Ha a fővezérlet intézkedéseire még a hadsereg lelkesülése, a küzdelem tárgyát képező ügynek szentsége járul akkor a győzelem ki nem maradhat.

Ily győzelmi előérzettel telt ma a szabadelvű párt. Széles Magyarhonban, elszórva a kerületekben, de azért együtttörözve, egy jó ügyért küzdenek jobbaink ezrei.

Ha az egyes csapatokat, a küzdő nagy hadsereg egyes osztályait tekintjük, a constellációkból, a vezető elvek iránti lelkesültségből bizton mondhatjuk a tábornokkal, sürgönyözzétek meg, hogy győztünk.

A ki figyelemmel kíséri a pártok alakulását, ki olvassa a napról napra kedvezőbb híreket, az nem fogja mondani, hogy tu-
 loztunk.

Kormány elnökünk debreceni fogadtatása főnyes bizonyíték erre.

Hónapok óta folyt a manőver mert hónapok előtt, tudva volt, hogy eljön a beszámolás és az újabb megbízatás napja. És a hosszú időn át folytatott intrigák és ócsárlásoknak megdöntésére elég volt a megjelenés a szívek megnyerésére és az elmék meggyőzésére elég volt a beszámoló beszéd.

Mint parlamenti államban divó, a kormány egyes tagjainak nyilatkozatai nagy befolyással bírnak, de leginkább a kormányelnök sza-

vát várják, lesik és ez szokott, ennek kell döntő befolyással bírnia.

Tisza Kálmán beszéde pedig epochalis hatást tett országszerte.

Olvasóink előtt nem lesz ismeretlen e beszéd, mert hallották és illetve e lapban olvastak annak vezérlő elveit képviselőjelöltünk Báró Kemény Gábor beszédjében.

Tisza Kálmán beszámoló beszéde.

A beszéd terjedelmes kivonatan a következő: Tisza mindenekelőtt köszönetet mondott, hogy választói oly nagy számmal jelentek meg. Utolsó titléte óta nehéz kérdések merültek fel és a szónok sok támadásnak volt kitéve. Ezen nem esdálkozik, mert már ellenzéki korában is gyanúsították, azon támadásokat már megszokta s azok mintegy iskolát képeztek reá nézve. E tekintetben senki sine megkímélve, ha egy állam ügyeinek élére álltatik, még oly embernek is mint Washington, támadásokat és gyanúsításokat kellett tűrnie. Csak az fáj neki, hogy hazafiságát is megtámadják és politikai érettségét kétségbe vonják. A támadóknak nincs igazuk és azon körülmény, hogy az egyént támadják meg, azt bizonyítja, hogy a tényeket nem bírják kifogásolni. Meg van róla győződve, hogy az itteni körökben senki se gyanúsítja őt mellékezőkkel. Semmi sem akadályozza őt abban, hogy meggyőződése szerint eszelekedjék, most epugy mint akkor, midőn a vallásszabadság mellett szallt sikra.

A kiegyezésre áttérve, azt mondja Tisza: azt vetik szemére, hogy a nagy parlamenti többségre nagy ígéretek árán tett szert, ennek ellenében felolvassa 1875-diki beszédének leglényegesebb részét, annak bebizonyítására, hogy nemesak tulajdonságos ígéretek nem tett, de egyenesen óva intett a vérmes reményektől. Hogyan állnak ma a dolgok? Az önálló vánterü-

let joga megóvatott nemesak szóval, de tényleg is. Jogunk gyakorlatáról csak meghatározott számú évekre mondtunk le, ha e jogot ma feladtuk volna, ugy már 1867-ben is fel lett volna adva.

A bankkérdésben egy önálló jegybank felállításának joga törvényileg biztosítva van, míg ez 1867-ben csak hallgatagon történt.

A fogyasztási adókban és a restituczióban Magyarország jelentékenyen meg volt károsítva: A restituczió tekintetében a baj teljesen orvosoltatott, a fogyasztási adóknál pedig részben, a pénzügyi várnok által. A szeszadó ugy szabályoztatott, hogy a mezőgazdasági szeszfőződérek ujra működhetnek és a kivitel lehetségessé válik.

A szövött-árak vántételei csak a finom szövöteknél emeltettek fel, némelyeknél ellenben, jelesül a durvább szövöteknél még le is szállítottak. Ha Ausztriával közösségben akartunk maradni, tekintettel kellett lennünk a másik szerződő fel különleges érdekeire is. Szónok azon reményét fejezi ki, hogy a keleti kivitel nagy lendületet fog nyerni, miután nyugat felé való terjeszkedése fájdalom, nem remélhető. De a földolog az, hogy a kézipar műiparrá alakuljon át, hogy kivitelképes gyártmányokat állítsunk elő. Nem a közös vánterület az ipar hanyatlásának oka, hanem a viszonyok általános alakulása az egész szárazföldön: a bankkérdés megoldása azon előnyt nyújtja, hogy a budapesti igazgatóság legalább megközelítőleg kielégítheti a hiteligényeket, a magyarországi hitel czélokra megállapított összeg fel is emelhető, e tekintetben se rosszabb tehát a jelen állapot se előbbinél.

Ezután szónok összehasonlítja azon állapotokat, melyek közt a kiegyezési alkudozások elkezdettek, a mostaniakkal. Akkor óriási deficitünk volt, Magyarország még csak kölcsönt se kaphatott, hanem a 153 milliót, terhes feltételek alatt, az államjavak elzalogosítása mellett rö-

vid lejáratra kellett felvennie; ma a magyar járadék Europa minden piacán meghonosult, a 76 millió visszafizetése, mely már a körmünkre égett, lehetővé lett, a 61 milliónyi deficit 21 millióra szállt alá. A közgazdasági egyenleg kedvezőbbé lett más mozzanatok folytán is, melyeket szónok elősorol.

Az elmúlt országgyűlést és a kormányt azzal vádolják, hogy működése meddő volt. Ez ugymond a szónok, tagadhatlan, de ezt a viszonyok okozták, melyek évtizedek, sőt évszázadok óta fejlődtek. De az országgyűlés ezen viszony dacára is sokat tett a közigazgatás terén. A családügy és a gyámügy rendezése mindenesetre értékes vívmány, a büntetőtörvény megalkottatott, ugy szintén a bagateltörvény is, a régibb időkbel fennmaradt vasuti nyomorúságok elhárítottak. Igaz, hogy még sok, nagyon sok van hátra.

Hátra van még a főrendiház reformja, a magánjog kodifikációja. Az ipar érdekeit törvények által kell előmozdítani, az erdőügy és a közmunkaügyi szabályozására vár, végre a vallási ügyeket is rendezni kell, szóval minden terén sok az alkotandó, a potolandó. Soknak kell történni és pedig s z a b a d e l v ű irányban, de a haladásnak nem szabad ugorva, hanem egyenletesen haladva kell fejlődnie.

A keleti kérdésről ezeket mondta Tisza: Mostani állásában bizonyos elővigyázatot kell szem előtt tartani mert amit Tisza Kálmán mond annak nincs kihatása, de amit a magyar miniszter elnök mond, annak ma már hála Istennek, befolyása és súlya van. Végleges ítéletet ma még nem lehet hozni. Midőn a keleti bonyodalmak elkezdődtek s nagyobb mérvet öltöttek, az országgyűlésen egy nagy párt azon nézetben volt, hogy a kiegyezési tárgyalásokat abba kell hagyni és Oroszországnak hadat kell izenni.

Szónok nem tudhatja, hogy ez bátor

TÁRCZA.

A HOLT VENDEG.

(Zsokke II. után ford. Rajner Ferencz).

(Folyt.)

A mint a mondott akból kiténik Bantes papának észese ű nézetei voltak.

Lányát rég férjhez adhatta volna ugyan, kérőkben nem volt hiány, de részint mert leányát sokkal inkább szeretve, mintsem töle megválni elhatározhatta volna, részint mert a kérok sem voltak egészen insyért, ezt nem tette. Az egyensúlyt tartotta mindenben a világ élető elemének s így szigorúan megkövetelt: a kéroktől, hogy vagyoni körülményeik az egyensúlyt lánya hozományával képesek legyenek fenntartani. S ép ezért a jelentkező kérok egyikét sem jutalmazá leányának általuk epedve ohajtott kezével s a még lelkesültebb hévvel remélt hozományyal. Közledeett az idő, midőn Ferike születésének emlékére ültetett szőlőkék edes nedvü gyümölesét 20-ad-szor is leszedik s e körülmény azon gondolatot idézte fel Bantes úr agyában, hogy sajátságos viszonyban is vannak a nők éveikkel. Ha a huszadik év pártában találja őket, némileg erőltetett dolog a

„fiatal” jelző, míg ha ugyanazon husz év meghozá nekik a várva várt főközt, akkor még jó pár évig maradnak fiatal menyecskeknek. Elhatározá tehát, hogy szeretett magzatát méltó vőlegénnyel fogja meglepni.

A születésnap.

A Bantes házban gyakran tartottak családi ünnepélyeket, de csakis a család köreiben. Csupán a családiök esküvőjén voltak idegenek is hivatalosak. Az öreg könyvvivő, üzletvezető s pénztárnok is — kik megtiszteltettek azzal, hogy a családdal egy asztalnál étkeztek — szintén a család tagjai közé számítottak s születésnapjuk ősi szokás szerint megtartattak. Nem esoda tehát, ha főhadnagyunk születésnapja is szokott tisztességben ünnepeletett meg.

Ily napon a házi törvények értelmében senkinek sem volt szabad az ünnepelet előtt rossz arcot mutatni, avagy bármely kérést is megtagadni. Mindenkinek kötelességévé tétetett továbbá az ünnepelet valami ajándékkal lepni meg. Az ebéd is dúsabb volt, mint közönségesen s csupán ily napokon diszté az asztalt ezüst teríték s ült az ünnepelet az asztalfőn, a papának szokott helyén. Az ajándékok s üdvöletek asztalhoz ülés előtt adattak neki a, később telt poharakat emeltek egészségére

s a lakoma után a jelenlevők mindegyikétől ölelést és csókot kapott. Ez ősi szokást Bantes úr még az atyai házban tanulta el.

Ugyanily rendben ment végbe minden Waldrich születésnapján is. Az étterembe léptekor a többieket egybe gyűlve találta. Először is Bantes papa üdvözölte őt s egy selyembe toglalt levélkét nyújtott neki át, mely nem volt egyéb, mint a Bantes cég által látra fizetendő váltó. Következett Bantes mama. Ő igen finom kapitányi teljes egyenruhát hozott. Végre közeledeett Ferike ezüst tálcával, rajt néhány sajtkezüleg varrt nyakkendővel s egy nagy levéllel, melyen az ezred pesesétje s e ezim volt olvasható: Waldrich György százados úrnak.

Főhadnagyunk meglepetvo bontá fel a levelet s benne századosnak történt kinevezését olvasta. Rég számított ugyan előléptetésre, de nem hitte azt ily hamar megkaphatni. Századának tehát kapitányává s most már rendes parancsnokává lett, mert szabadságot elődje őrnagygyá léptetett elő.

„De vitéz kapitány uram!” kezdé Ferike, bibor ajkait kecses mosolylyal szegélyezve „nemde nem fog rám neheztetni?” Beismerem e levél 8 nap előtt, önnek távolléte alatt érkezett, de én e mai nap meglepetéseinek gyarapítására

szántam azt. Elégge büntetett a folytonos aggodalom, hogy még valaki mástól előbb megtudja kinevezését s akkor e levélre szüksége sem leend.”

Waldrich barátunk különben egyáltalában nem volt haragvó hangulatban, sőt meglepetésében egy árva szóval sem volt képes visszaonozni a többiek üdvöletét s ajándékait.

„Földolog” kiálta fel Bantes papa, hogy újdonsült kapitányunk nálunk marad. Ez elmúlt nyolc nap alatt maga is aggodtam, hogy Györgynek távoznia kell körünkbel. Most azonban könyvvivő uram, induljon a pincébe a 9 számú hordóhoz. Rögtön küldessen egy tucat üveggel a régi nektárból a század tisztei részére, egy-egy üveget s egy félforintot pedig minden altisztnek s egy félforintot minden közembernek. Izenje meg nekik, hogy főhadnagyuk kapitányukká lett, igyanaak egyet egészségéé, de üdvöletükkel ma ne alkalmatlanokodjanak.”

A könyvvivő engedelmeskedett.

Ebéd közben kitént, hogy mennyire szereti Bantes papa egykori gyámoltját. Az öreg úr oly vig kedélyt tanúsított, mint ritkán szokta, s végre így szól:

„Nos kedves kapitány uram, én azt hittem, hogy a váltó, melyet ma önnek adtam, jó lesz útiköltségnek s arra volt szánya. Örvendünk ugyan, hogy

politika lett volna, de egy felelős kormány, mely hasonló körülmények közt ily politikát követett volna, megérdemelte volna, hogy elkeressék. A monarchiában élő szövetségeseinkkel szakítani és külháborút viselni nem leendő volna lehetséges vagy legalább nem lett volna böles dolog, még akkor sem, ha 40 millió magyar léteznék. Kezdetül fogva azzal gyanúsították a kormányt, hogy megengedett Oroszországgal parallel-akcióra, vagy Törökország felosztására nézve; Oroszország elveheti a Balkán-félszigetet mindazt, ami neki tetszik; nos hát a tények meghazudtolják e gyanúsítást. Szónok ezután rekapitulálja az országgyűlésen mondott nyilatkozatait és azon kijelentéseket, melyeket Andrassy gr. a delegációk előtt tett, és kimutatja, hogy semmi se történt, ami e nyilatkozatokkal ellentétben állna. Nem kell felednünk, hogy Oroszország volt a győztes és hogy a győzött nem szabad megfosztani sikereinek összes gyümölcseitől.

A kongressusról és annak eredményeiről — így folytatja szónok — különféle lehet vélekedni. Elismerem azon nézet jogosultságát, hogy a kongressus erélyesebb lehetett volna Oroszország terjeszkedési törekvései ellen. De azon nagy erkölcsi diadalt nem lehet tőle elvitatni, hogy Európa hatalmi szava kényszerítette a győztes Oroszországot hódításainak egy részét visszadni. A kongressus Európa erkölcsi erejének diadala, és ez által megvan adva a lehetőség egészségesebb külügyi viszonyok fejlődésére. Azon szemrehányással szemben, hogy a kongressus semmit se használt, mert mégis csak az történt, amit Oroszország akart, szónok összehasonlítja a san-stefánói szerződést a kongressus határozataival. Korántsem az történt, amit Oroszország akart, hanem az, amit Európa akart.

A boszniai okkupációról ezeket mondta Tisza: A kongressus határozatilag kimondta, hogy a monarchia állítsa helyre a rendet mind a két tartományban. Miután Törökország erre képtelen volt, alig lehet ezt Oroszországgal való egyezségnek keresztelni, miután ez utóbbi a sanstefánói szerződésben mindkét tartományt oly helyzetbe állította, hogy Montenegró és Szerbia azokat bizonyosan zsákmányul ejtette volna, hogy a panszlavizmus kalapácsával egy egészséges kovácsolja össze, határaink folytonos fenyegetésére.

Szónok nem ellensége a szláv törzseknek, legyenek ezek boldogok egyes országokban, de egy magyar ember előtt nem lehet közönyös, ha ezen egyes törzsek egyesülten fenyegetik az ország fennállását.

A megszállást Angolország indítványozta, Beaconsfield támogatta. A hazai sajtó által mint törökbarát magasztalt Beaconsfield nyugat tette Cyprussal, amit Austria Magyarország tett Bulgáriával Európa beleegyezése mellett. Amit Angolország tett, azt dicsőnek mondták, de ha a mi monarchiánk teszi, akkor bűnök nevezik.

Szónok összegezi a mondottakat és ismétli: parallel-akcióról szó sincs. A helyzet komoly, de nem aggasztó, áldozatok kíván és szónok nem habozik önmagát feláldozni. A választók ítélni fognak a képviselő, a ház a miniszterelnök felett. Mindkét illetet a történelem elé kerül. Bármí történeljék, a hála Debreczen iránt soha sem fog kihálni szívéből. (Hosszas, viharos éljenzés)

Kovács Elek.

Aratás idejét éljük és a legvénebb arató, a csontvázú sarlós is oltogat városunkba. Hivatlanul, de azért nem díjtalanul szegődik az aratók közé. Napi bére, munkája díja: legjobbjának élete; bevégzett aratási torába mély gyászunk és fájdalomunk kiáltásai vegyülnek.

Az éret gyümölcs ha földre hull, — a természet rendes törvényének működését látjuk benne, de vajon nem okkal jajdulunk-e fel azon, hogy egyedül az embernél van az a gyászos kivétel, hogy életideje bármely szakában elesik, elenyészik? Mely idő, mely év az embernek éret korszaka, ha legerőteljesebb, legmunkásabb korban is közénk vághat a halál kaszája?

Méltán eshetünk az elmékedések keserűségébe, mert városunk első polgára:

KOVÁCS ELEK

nines többé! Egy munkás, tetterős élet zajlott le és a mi még fennmaradt belőle, az a pusztá emlék, mely enyhíthet, de soha meg nem vigasztalhat. Nem vigasztalhat meg különösen akkor, midőn nemcsak a tevékeny honfit, nemcsak az önzetlen barátot, hanem a szerető férjét s a leggondosabb apát, immár árvaságra jutott kiskorúak fenntartóját látjuk benne elveszni.

Fájdalma van egy családnak és gyásza van egy szélesebb körű családnak a városnak, mindkettő a főt, a kormányzót veszté el.

Siratja öt neje Pál Johanna, — siratja leánya Etelka, siratja hat kiskorú gyermeke Elemér, Géza, Irén, Ilona, Margit és Johanna, siratja négy testvére: Sámuel, Lajos, Olimpia és Károly, siratja unokája Zulejka és vele veje sógorói és sógora.

És siratja öt Gyula-Fehérvár sz. k. város, melynek polgármestere és harminckilenc éven át buzgó hivatalnok volt.

Siratja benne szeretett főparancsnokát a gy. fehérvári tüzoltó-egylet. És siratja benne az emberiség egy kitűnő tagját, kinek a sors szűkkeblisége csak 59 évet engedélyezett és ezen kort is megkeseríté a végső napokban reázdított kínos betegséggel.

Kovácsnak Kovács Elek mindnyájunknak elveszett.

A mit a közügyért, a mit a városért tett, azt semmivel sem lehetett meghálálni; azt a fájdalom kitörésével, a végtszítélet megadásával csak jelezni lehetett. És temetése impozáns volt.

Folyó hó 18-án délután fél négykor nagy néptömeg hullámzott a Szt. Mihály-utcában s a szó legszorosabb értelmében ostromolta a halottas házat. A végtszítéletet T. Elekes György esperes úr vezeté. A háznál valamint az imaházban tartott búcsúztatón a kegyeltes szavakhoz lelke mélyéből jövő fájdalomtól esatolta a tisztelt hitszónok, ki annál inkább lehetett hű tolmácsa a fájdalomnak, mert a sors rendszertelen és alapatlan haragja az ő szívében is legközelebb oly mélyen sújtá, minő mélységet az emberi fájdalom csak elérhet.

A gyászmenet a halottas háztól az ev. református templomba indult s elvégzett szertartás után a fűtéren át a ref. sírkertbe vonult.

A temetésen megjelent ő excellenciája Fogarassy Mihály erdélyi püspök úr és kísérete, a helybeli várparancsnok tábornoki díszben és fényes kísérettel, melyhez a honvédségi tisztok sorakoztak. Megjelent a városi tanács és alsó fehérmegye két képviselője. Nagy díszben és teljes számban megjelent a helybeli tüzoltó kar a ravatal előtt díszes párnán hordva a parancsnoki jelvényeket fityóval bevonva. Hosszú sort képeztek a helybeli ezéheziaszlói; közülök kiűnt a szabócéh díszes zászlója hosszú nemzeti színű, széles szalagjával. A halottas kocsit húsz fiúklyavívő helybeli tekintélyes polgár vette körül. Elöl a katonai zenekar hallatá gyászhangjait.

A város háznál egy gyászsíval borított ablakból Gazda János úr mondott gyászbeszédet, a sírnál pedig a tüzoltók nevében Popp Miklós úr beszélt el a kedves emlékü főparancsnoktól.

A végtszítélet megadása méltó volt azon férfúhoz, kit immár mindenben nélkülözünk kell.

A szertartás végjelene a fűtéren folyt le. Ugyanis a főparancsnokot vesztett derék tüzoltóinkat a katonai zene vigasztalva bátorító ütemei kísérték az örögre vissza. Még egy ütem, még egy vezényszó és a szomorú szertartásnak vége lett, hogy felváltsa az emlékezet világa, mely örökkön fényleni fog.

A berlini békekötés szövege.

Az első cikk határozza, hogy Bulgária önálló, független szervezetet kap, míg a tartomány a szultán főhatósága alatt marad; keresztény kormányzója lesz, s nemzeti őrsége. II. cz. Bulgária határait állapítja meg. III. A fejedelem nemesei közül választandó, ki azonban európai uralkodóháznak tagja nem lehet. IV. A nemesei gyűlekezete Tirnovába hívatik együvé, hol a fejedelem megválasztatása előtt dolgoztatik ki a tartomány szervezete, tekintettel a választásokra és olyan helységekre, hol a lakosság vegyes. V. Minden vallás szabadságát adja meg Bulgáriában. VI. Az alkotmány teljes életbe léptetése, az ügyek élére egy orosz biztos áll, kivel a hatalmak konzuljainak képviselői együttesen működnek, kik együtt ellenőrzik azt Törökország képviselőivel együtt. Nézetkülömbőség e-otére a küldötték gyűlésének többsége dönt, míg a fenforgó kérdésben az ellenzés a bizottság és az orosz bizottság között nagy, a konstantinápolyi konzulok gyűlése határoz. VII. Az orosz kormánybiztos ideiglenes uralkodása csak kilenc hónapig tarthat, ez idő alatt a fejedelemnek meg kell választatnia. VIII. A kereskedelemre nevezte megállapítja, hogy vámemelő nek nem szabad lennie, s a jelenleg fennálló törvények érvényesek minden fajra, és lakosságra. IX. Bulgária adója, az európai hatalmak által határozatik meg, a fejedelemség átlagos bevételéhez képest. X. A vasut-ügygyel foglalkozik, s azt az Ausztria Szerbia, Törökország között köendő szerződésre bizza. XI. Meghatározza a fejedelemség kiürítését a török csapatok által; a várak lebontandók; a hadi készletek Törökországi. XII. A muzulmánok visszakapják vagyonukat. XIII. A Balkántól délre kis tartomány alakítatik; keleti Rumelia neve alatt, mely politikai valamint más tekintetben, a porta közvetlen hatósága alá tartozik, de attól független szervezetet kap, fője: fejedelmi fő-kormányzó. XIV. Részletesen meghatározza keleti Rumélia határait. XV. A szultánnak joga van a tartomány bizottságáról gondoskodni, vízen és szárazon, a mennyiben a határokon várakat építhet s ott őrséget tarthat. A tartomány beisejében becsüöltek nemzeti őrsége és es-

nines szükség rá, de egyszersmind haragszom magamra, hogy valami jobbat nem adtam. Tudja a házszabályokat, melyek szerint jogában áll, bármely kérést intézni hozzám, melyet teljesíteni kötelességem. Szóljon bátran mit kíván s én szívesen átengedem, ha mindjárt szép új felér parokám s több efőle volna is az".

(Folyt. köv.)

A kik híven szeretnek.

Elbeszélés.

Írta: Káthó Ferencz.

Folytatás.

VI.

Orthon

Mióta Ágnes Albert szerelméről bizonyos lón, s ifjunk Lázárfi többszörös felhívásának engedve, házához járnai kezdett — egészen megváltozott; lelke előbbi zajgása s hánykodása elesőndesült, s boldogan teltek napjai. —

De az nem sokáig tartott.

Miként vésvért tengeren a perenyi nyugalom csak azért következett be, hogy az elemek újult arával törjenek ki: így volt ez Ágnesnek érzelmeivel is. —

Már pár hó alatt érezte, hogy neki e ritka, hetenkénti egyszeri találkozás

nem elég. — Az elein kicsinke láng ma gasan csupott fel.

Albert járt tehát a házhoz, de az ifjú nő, ki oly szenvedélyesen szerette kedvesét, mindig, minden időre bírnai akarta. Férje rendszeren hivatalos teendőiben a vasutaknál, vagy vidéken járt, ha mégis megeseett, hogy néha hon vala — Ágnes egészen elveszítette türelmét, s levelei mint szenvedélyesebbekké lőnek, mindinkább ki kelt sorsa ellen; s ha Albert csak egyszer maradt el, a pontos időre nem jöhett el hozzá, egészen kétségbeesett.

Ily behatások alatt állott Ágnes, midőn Albert négy nap óta kimaradván elhatározta őt felkeresni.

A találkozás n-ort valánk, s tudjuk mi történt.

Katinka egyedül volt hon, s úrnőjeöltözdejében egy karosszékbe ülve olvasott.

Majd az órára felpillantott: — Istenem! — sohajtott fel. — úrnőm hosszasan kimarad; már kilenc óra és még mindig nincs hon.

Künn sürűn hullott a hó, s a gáz lángok gyér világánál alig lehetett már egy-egy tovasiető alakot megpillantani.

Most megesendült a kapu csöngettyűje.

— Valahára, — szólt a komorna, — ez bizonyosan úrnőm lesz!

Ezzel felkelt, hogy eléje siessen; de ekkor felnyilt az ajtó, s egy férfi lépett be.

Katinka meglepetve sikoltott fel: — On! . . . József ön itt? —

— Igen, Katalin itt vagyok! El-

jöttem látni őnt, s beszélni önnel. Napok óta használn lesem, hogy megtaláljam valahol, de kegyed nem jár ki. Bocsásson meg, hogy ilyenkor háborgatom, de tovább nem bírtam ellenállni. A vágy, látni őnt s megkérdezni, hogy miként telnek napjai — nem hagyott pihenni. Mondja mondja csak, miért került el engemet? —

Katalin lesütött szemmel állt ott, kezét egy székkarjára támasztva; s majd búsan felelt:

— Miért kérdi tőlem azt? Én nem felelhetek. A naptól fogva külön útaink vannak; én eldobám az ön jó szívét, s képezze az büntetésemet.

— Büntetését, Katalin büntetését! — fakadt ki az ifjú ember. Ne átkozódjek ön maga ellen. Bűne, csak hogy szeretett; s lám, ez hivatása szívének. A büntetés érje azt, ki szerelmével rút játékok üzött. De engedjen meg; nem azért vertem fel nyugalmát, hogy ily szavakkal untassam, — de eljöttem, hogy megkérdezzem a csábító nevet! — . . .

Katalin tiltó mozdulatot tőn.

— Látja, — folytatá ifjunk, — nekem esend sebb, nyugodtabb lesz életem, ha megtudom annak nevet! Hisz! minden fájdalom könnyebben elviselhető, ha tudjuk azt, kitől származik.

Katinka kétkedően nézett az ifjúra, ki elszánt vonásokkal állt ott; s lelkén átvillámolt a gondolat, hogy a boldogtalan ő érette akar boszút állani a csábítón. Így fűzte odább gondolatait: így már épen nem fogom vele tudatni. A boszút majd elvégezem én, s ő ki szerelmében úgy is

boldogtalaná lett általam, miért lenne egyszersmind szerencsétlen is . . .

— Ön nem felel Katinka! — Életemben oly kevés, mit kegyedtől kértém, s most sem felel? —

— Ne faggasson Mezőfi úr; — szólt Katinka, — én azt nem fogom megmondani önnek soha; elég nekem a tudat, hogy ön előtt elvesztettem azt, mi oly drága minden önnek — a becsültetést; s miért hogy ön is több szenvedésnek tegye ki magát? —

Majd az órára pillantott az ifjú nő, mintha távozásra kérte volna késői látogatóját.

— Megyek, — szólt Mezőfi, — megyek s bocsásson meg, hogy ily nehezen válok el; de mielőtt eltávoznám, engedje meg Katinka nekem, hogy legalább lán-am olykor-olykor! . . . Oh! ad on reményt, hogy más lesz kegyed egykor hozzám, hogy e bánatot elfeledi, s barátom lesz.

— Minek azt felelt közelebb lépve Katinka, — miért? Vajon nem jobb-e, ha örökre elfeled ön engemet? E szív kihamvadott már; örök pusztaság, köpárság terül ennek szálain, s miért ültetném én oda az ön érzelmeit? Kihajtottai úgy sem fognának! Oh! bocsásson meg nekem, hogy ily beszélek önhöz; de hát kerüljön ön, s hagyjon sorsomra engemet. E percben újra esendült a kapu.

— Istenem! — kiáltott Katinka, — ez úrnőm! . . . S most már el nem mehet ön innen, míg el nem esendesedik! . . . Gyorsan! . . . gyorsan! Lépjön be a társalgó terembe, ilyenkor soha sem keresi fel úrnőm azt, sonnan majd kivezetetem. (Folyt. köv.)

patai tartják fön a rendet. A portának e helyt rendetlen csapatokat tartani joga nincs. XVI. A portának hatalmában áll török csapatokat szállítani a tartományba, rendtelenségek esetére. XVIII. Keleti-Rumélia kormányzóját öt évi tartammal, a porta nevezi ki, a hatalmak beleegyezésével. XVIII. A béke helyre állta után, európai bizottság határozza meg, Kelet-Rumélia szervezetét. XIX. A reformok állandósítása végett, e bizottság a pénzügyi zavarokat rendezendő. XX. és XXI. cikk a török vasutak folytatását, Kelet-Ruméliába tárgyalja. XXII. Az orosz csapatok száma legfeljebb 50,000, s tartózkodásuk Kelet-Ruméliában kilenc hónapot — melybe a tartomány kiürítésére szükséges három hó is bele van értve, fölül nem haladhat. XXIII. Köteleztek a porta, az 1878-iki szervezést, Créta szigetén életbe léptetni. XXIV. Ha a porta, Görögországgal meg nem tudna egyezni a határkérdésben, a hatalmak megígérik közbenjárásukat. XXV. Ausztria-Magyarország megszállja Boszniát és Herzegovinát s szervezi azokat; Novi-Bazárban török kormányzás marad, Ausztriának joga van őrségeket tartani az összes kerületekben. XXVI. Montenegró független. XXVII. Minden vallás szabad Montenegróban. XXVIII. Montenegró határait állapítja meg. XXIX. Antivári ügyével foglalkozik; Montenegró déli része Törökországgal; Spizza Dalmáciáté. A Bojana folyóján a hajózás szabad, partjain várakat építeni nem szabad. Montenegróknak nincsen hadi vagy tengerészeti, lobogója. Antivári kikötője mindennemű hadihajó előtt zárva van. E fölött Ausztria örökösök a tengeren. Montenegró magáévá teszi a dalmát tenger-jogot. Területét illető legkülön egyezkedik Ausztriával. XXX. A muzulmánok javadalmi Montenegróban biztosítják. XXXI. — XXXIV. Montenegró magára vállalja a török államadósság egy részét. XXXIV. Szerbia független. XXXV. Szerbiában a vallások gyakorlása szabad. XXXVI. Szerbia határai. XXXVII. Az addigi kereskedelmi törvények hatályban maradnak. XXXVIII. A vasutügyeket illetőleg Szerbia fenntartja Ausztriával szemben jogait, a portával köteleseket. XXXIX. A muzulmánok javadalmi Szerbiában biztosítják. XL. A szerződés helyesbítése után a török és szerb csapatok egymás területeit kiürítik. XLII. Szerbia Törökország a lóságának egy részét, a hatalmak által meghatározandót, átveszi.

XLIII. Románia független.

XLIV. Romániában minden vallás szabad XLV. Románia átadja Besszarábiát Oroszországnak; határ Kilia völgye, és Staristambul. XLVI. A Duna delta, a Kigyószigei és a Dobruza, Romániáé. XLVII. — XLVIII. Románia a vámtariffát főleg nem emelheti. XLIX. Felhatalmazza Romániát szerződéseket kötni. L. Romániában utazó törökök jogaival foglalkozik. LI. Románia átveszi a portától annak jogait és köteleseit saját területén. LII. A Duna szabad. LIII. Meghatározza az európai Duna bizottság jogait. LIV. A Duna hajózását illetőleg a felmondás egy évre határozatik. LV. A hajózás szabályait a Duna-bizottság állapítja meg. LVI. A kigyószigeten világító torony állíttatik fel. LVII. A Vaskapu szabályozását Ausztria vállalja magára. LVIII. A porta átadja Oroszországnak Kars, Batum, és Ardahant. Az illető városok török lakóju környéke, Törökországgé marad. LIX. Az orosz ezár szabad, kereskedelmi kikötőt alakít fel Batumból. LX. Azon városokat, melyeket Oroszország elfoglalt a van-stefánói szerződés értelmében, Törökországgal vissza kapja. LXI. A porta kötelezi magát reformokat léptetni életbe Arméniában. LXII. Szabadságot és vallásengedelmiséget biztosít minden törökországi lakó számára. LXIII. Az 1856. és 1871-iki szerződés pontjai közül fennmarad mindazok hatályossága, melyeket jelen szerződés le nem ront. LXIV. A helyesbítés három hét múlva következik. Július 13-án. Aláírások.

Választási mozgalmak,

Felhívás. A mózes vallású választók szabadelvű pártja alakulva és

Br. KEMÉNY GÁBORT

jelölve ki, képviselőül felkérlek azon t. választókat, kik ezen párthoz csatlakozni kívánnak, hogy f. hó 22-én délután 6 órakor egy általános értekezletre az izr. község tanácstermébe megjelenni sziveskedjenek.

— **Az alsó fehermegyei szabadelvű párt** nagygyűlésén a párt elnöke Sándor Elek, alelnöke Zeyk József urak közfelkeltésén újabb megválasztván a megye területén levő képviselő-választó kerületek részére, a megyei szabadelvű párt következő jelöltek ajánlotta leendő megválasztás végett a m-igenibe Kis Bálintot, az abrudbányaiba Hegedüs Sándort, az alvinczibe Baresai Ákos, a vizaknaiba Korizmic Lászlót és a m. újvári br. Kemény Géza urakat. Az intéző bizottság tagjai: Csátó János, br. Kemény István, Bíró Lajos, br. Splényi Heinrich, Horváth Ferencz, Gondol Dániel, Albert Elek, Tökös Sándor, Pávai V. Elek és Török Antal urakat. Jegyzők: ifj. Zeyk Dániel és Szász József.

— **Baresai Ákos** f. hó 21-én tartja beszámoló beszédét Alvinczen. Megválasztása bizonyos.

— **A magyar-igeni választó** kerületre néve múlt szombaton tévesen lett ifj. Pogány Károly úr képviselőjelöltül megnevezve. Mer bárha ezen kerületben Pogány Károly urat az alsófehermegyei szabadelvű párt támogatói kész volt, de miután rokoni által úgy nyilatkozott, hogy ő Hunyadmegyei kerületét elhagyni nem hajlandó; a bizonytalan színezetű programmal fellépett és a megye szabadelvű pártjával magát összekötésbe nem tett Lukács László úrral szembe, a határozottan szabadelvű pártjának nyilatkozott Kiss Bálint ur lett az alsófehermegyei szabadelvű párt nagy értekezletén a magyar-igeni választó kerület képviselő állomására ajánlatba hozva. A szabadelvű párt ennek folytán Kiss Bálint ur köré sorakozván, őt a képviselőjelöltség elfogadására s programjának elmondására felhívta. Ennek következtében Kiss Bálint ur progr. beszédét f. hó 21-én tartja M.-Igenben.

— **Lukács Béla** úr Erzsébetvárosban hol eddig is képviselő volt — képviselőjelöltül fellépett. Ennek dacára azonban f. hó 21-én helyben a közben megtartja programbeszédét, mint a hirdetés nyelven mondták.

— **A magyar-igeni választókerület** szabadelvűpárti választóinak f. évi július 21-én délután 3 órakor M.-Igenben tartandó értekezletére van szerencsénk pártfeleinket tisztelettel meghívni.

Az értekezlet tárgyát az alsófehermegyei szabadelvű párt f. évi július 12-én N.-Egyeden tartott gyűlése folytán a képviselőválasztás iránt eszközözendő tanácsok és végmegállapodások képezik. M.-Igen, 1878. július 16-án

— **Csikmegyeben** a jelöltek mind szabadelvűek.

— **Az a hír,** hogy Szilágyi D. z. Budapestben a Józsefvárosban visszalépett volna koholt, sőt határozottan ép ott kíván megválasztatni s ez irányban minden kitérőt megtesznek. Különb-n nevezett még Szegeden, Nagy-Váradon és még egy pár helyen fellépett.

Felhívás és kérelem,

Lapunk tordai és környékbeli t. ez. előfizetőit minthogy évnegyedük lejárt — felkérjük miszerint előfizetéseiket megújítani és ez irányban minket vagy a tordai könyvnyomdát értesíteni sziveskedjenek. Jelen szám az utolsó, melyet a nem jelentkezőknek küldünk.

Tisztelettel

A „Haladás” kiadóhivatala.

Külföldről.

— **Szentszéki János** helybeli rom. kath. nagyműveltségű tanár a gy. rgyó-szt. miklósi örm. szert. plébániára megválasztván, a püspök ur ő nagyműveltsége által a nevezett hitközség lelkipásztorává kinevezetett. Mit egyrészt a tanügyi helyben veszt, egy tekintélyes község nyer benne kitűnő lelkiatyát. Gratulálunk a községnek. —

— **A nagy-szebeni rom. kath. Terézváros** újja szervezésére kiküldött bizottság tagjai a magas ministerium részéről Hegedüs Lajos, Gönczy Pál min-

tanácsosok, s ifju Dr. Trefert Kálmán személyében f. hó 16-án érkeztek városunkba, honnan másnap az igazgatótanács és a püspök biztosaival Nagy-Szebenbe távoztak. r. l.

— **Mult vasárnapon** a helybeli izraelita templomnál lengő nemzeti zászló hirdető hogy a mozes hitű községnek ünnepe van, melyen a község oszlopai megújítandók lesznek.

Elnökül egyhangulag megválasztott az előbb is ezen rangban érdemteljesen működő, köziszteletben álló polgártársunk Baruch Albert ur; alelnök Handl R. tanácsosoknak Mendel Mózes, Kohu Elias Deusch L., Klein A., Lobstein Antal, Dr. Náthán, Stein M., Reis I. és Jonás Adolf választmányi tagokul Jonás Mihály, Lobstein S., Hirsch Manó, Politzer A., Springer S., Knopfer B., Grün Samu, Benjamin B., Silbermann és Kappel J.; az iskolabizottságba Dr. Nathan, Handel; az érdekes jegyző Rosenfeld János, Markovits L., Kohu L., Mendel Manó, Grün M. A., Grün S. és Blum S.

— **A Maroson** túl fekvő Csüged faluban a mult héten egy földmivelő neje hármast szült. Ugy az anya, valamint a három fiú egészséges. Érdekes látni mint fekszik a három kis teremés egy teknőben. A szerencsének különös szeszélye köze tartozik az is, hogy szegényekhez többes számban viszi a gyermeket.

— **Magyar kávé.** Mint az „Alföld” írja, Zimánd-Ujfalun Aradmegyében Buza Vera a saját földjén kávéval termesztett és most harminc krajczárral árulja az aradi piacon.

— **Névváltoztatás.** A belügyministerium engedélyével Adamovics János mohácsi lakos nevét „Cselai” re változtatta.

— **A Perza sah** nak multkor bemutatott Dr. Glaser osztrák igazságügyminister is. Midőn a tolmács elmondá a bemutatottak rangját ő felségének, a sah saját nyakához kapva akasztási jelt mutatva mondá: „Értem, értem: A körüllevők minyájan elnevezték magukat. A sah azt hiszi, hogy az akasztás az európai igazságügyministereknek is fő szakmájuk.

— **Halálozások.** Földváry Albert alezredes, az 1848-iki honvédseregnek egyik hőse, a honvédménház elnöke f. hó 16-án Budapestben 56 éves korában elhalt. Dr. Málly Sándor budapesti keresett közjegyző Hitzingben, hol üdülést keresett meghalt. B. p.

Necrolog Pranger János gy. fehérvári vendéglos a legmelyebb fájdalommal jelenti, hogy forrón szeretet nője Pranger Jánosn szül. Zsuffa Hermin folyó hó 19-én reggeli fél kilenc órakor hosszas szenvedés után, szívhűdés következtében jobblétre szenderült, az elhunytak porrései folyó hó 21-én délutáni 4 órakor fognak t. Gazda János úr házában tartandó gyászbeszéd és ima után a helybeli ág. evang. egyház sarkertjében az örök nyugalomnak átadatik. B. p.

— **Algyógy** on a fürdői élet élénk szint ált. Tömegen jelentkeznek a vendégek, a helybeli városi zenekar is jövő héten 5 heti időre átmege.

— **Mac Mahon** tábornagy a francia köztársaság elnöke mult szombaton töltötte be 70 ik életévét.

— Mihálfalváról a következők küldtek be:

Tektetes szerkesztő ur!

Az igazság felderítésére, kérem becses lapjába az alább iratokat közölni: Nyilatkozat „Kuriozum” című közleményre.

A Haladás folyó évi 50-ik számában, mint „Kuriozum” van közölve Mihálfalva községelőjáróságának 293—1878 számú határozata? A helyett hogy illető tudósító rendkívüli sértegetésre teletnek, egyedül az ügy miben létének megvilágosítására szorítkozom:

Elias Adolf nevű megye eréki izraelita letelepülhetési engedélyt kért Mihálfalva községelőjáróságától. Az előjáróság kérését elutasította, mert az 1876. évi V. t. ez. 5. § 6. pontja értelmében a letelepülési engedély megvonható mind azoktól, kik kimutatni nem tudják, hogy a község megterhelése nélkül magukat fenntartani képesek.

Elias azonban kérelmében kifejezetten beismeri hogy ő „Megyekeiken községében nem élhet mert nincs semmije, s ezért kíván Mihálfalván letelepülni.” A község pedig érte semmi terüldozását, pl. egy betegség után járó kórházi költségeket s. b. magára vállalni nem akarván, mint oly vagyontalan egyént, ki a községnek terhére lehet, kutasította. A tagadó válasz Eliának azon megjegyzéssel kézbesített, hogy a törvény engedte időn belől felebbzési joggal élhet, ennek dacára a községbe erőszakosan betelepedett.

Letelepülése után 8 nappal az előjáróság által az eltávozásra többszörösen felszólítottván, a községből nem távozott el, sőt az előjárósági tagjaival szemben illetlenül viselte magát.

Az előjáróság a lakosok túrelmelen felszólításai után, kénytelen volt illetőt kitelepíteni. A kitelepítés beköszövése után 9 ik napon délelőtt 8 órakor történt. Így hát merő légből kapott állítás és aggály az hogy éjjel telepítették ki a szerencsétlen a maros mellett hideg földön töltötte az éjet. A kitelepítés rendben és felügyelet alatt történt, sem személye meg nem sértetett, sem vagyonában kár nem tetetett.

Mihálfalva, 1878. július hó 14-én.

Ravay Nagy József, körjegyző.

— Közöltük a fennebbi sorokat, hogy mindenki lássa, miszerint a másik félnek is adunk tért. Meg kell azonban jegyezni, hogy első közleményünk éle az ott idézett falusi végzés indoka ellen volt kiválólag fordítva. E most beküldött nyilatkozatban nem találjuk megoldását annak, hogy: „minden szegény zsidó Mihálfalván meggazdagodik és így a község hitelezőjévé válván, a község lakóinak hátrányára van” és nem látjuk igazolva ezen füresa mondatot: „hogy miután már a községben „két” zsidó van” stb. Ezen mondatból az világlik ki, hogy Mihálfalván csak bizonyos számú zsidónak szabad tartozkodni, kérdjük tehát a körjegyző urat tessék megmondani honnan vette a végzés fennebbi absurd indokát? Különbben az, hogy a kitelepítés mikép történt, ki fog derülni a megejten. dő vizsgálatból; hogy pedig községnek joga a kitelepítéshez nem volt azt ki fogja mondani a megye hóvá az ügy felterjesztett. Eddig is jelenthetjük, hogy Elias Adolfnak a visszahelyezése elrendeltetett. Méltányos lesz a községet az okozott költségekkel és nagy orral megfanyitni. —

Lotto húzás.

Temesvár jul. 20.

65, 44, 13, 84, 69

N. Szeben jul. 17.

31, 63, 48, 11, 17,

Bécsi tőzsde.

1878. 20/7

Magyar arany-járadék	91.90
Magyar kincst. utalv. 1. kibocsát	—
„ „ „ 2. „ „ „	114
Magy. kel. vasut elsőbb. 2. kibocs.	78.—
Magyar állami kötvény 1876.	69.—
Magyar vasuti kölesön	101.50
Magyar földterhermentesít. kötv.	79.50
Temesvári földterhermentesít. kötv.	78.—
Erdélyi földterhermentesít. kötv.	76.25
Horvát Slavon földterherment. kötv.	—
Magyar szálló váltáság kötv.	—
Oszt. egységes államadósság paplan	64.75
Oszt. egységes államadóss. czűstben (66.6)	—
Oszt. aranyjáradék	75.—
1860. állam sorsjegy	114
Oszt. nemzeti bankrészevény	820
Oszt. hitelrészevény	260.80
Magyar hitelbank	236.25
Ezüst	101.—
Cs. k. arany	549.—
Napoleonkor	927.—
Német bi. od. mark	57.15
London	116.85

Felelős szerk. s laputaljd. Ravay József. Kiadó Vols Bálint.

HIRDETÉSEK.

FIGYELEMREMELTŐ.

A legújabb temetkezési intézet

Gyula-Fehérvártt, főtér

Napvendéglő mellett:

Van szerencsénk a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlani ujonnan berendezett

Temetkezési intézetünket,

mely a kor kivánalmainak megfelelően van berendezve. Teljes raktárt tartunk gyász-felszerelvények s a legjobb gyártmányu

érez- és fakoporsókból

melyek felszerelve vagy a nélkül gyári árban nálunk kaphatók. Temetések megrendelhetők 24 frtól 300 frtig kiváratra még diszesebbek is.

Gyász-szerek választás szerint megrendelhetők. Pontosság és jutányosság mellett reméljük a n. é. közönség becses bizalmát megnyerni.

Vidéki megrendelések azonnal gyorsan és pontosan eszközölköznek.

Gyászruhák is rögtön elkészítettnek

Tisztelettel

Csiki Imre és Homnik Ede.

(7-1)

SZÉPSEG! IFJUSÁG!

Felülmulhatatlan és nélkülözhetlen szappannak bizonyult be, és általános elismertett hölgyek és urak által a kitünő párizsi Dr. Lejosse-féle

Savon Ravissante.

ez a legjobb és leghírnevesebb mosdó szappan a világon; a ki egyszer megkísérte, az soha többé nem használ más szappant

Egy darab ára 50 kr.

Felülmulhatatlan

BŐRSZEPÍTŐ-SZERNEK

lett a hölgyvilág által általánosan elismerve, a hivatalosan megvizsgált, kitünő, ártalmatlan, valódi

RAVISSANTE

Dr. Lejossető

Párisban.

Ezen világhírű bőrtisztító szer valamennyi szepítő-szer között leghitelesebb és leghatásosabbnak bizonyul szeplők, napégés, rezesség, sárgafoltok, pörselemek, kiütések, himlőhelyek, sümör stb. biztos eltávolítására.

A RAVISSANTE az arcszínnek feltűnően szép, halvány rózsaszínű, bársonyszerű fiatal üdéséget ad, a bőrt és kezeket gyöngéddé teszi, a lég behatásától megóvjaa s gyöngéd bőrt szerez a legkésőbbi öregség.

Budapesten kapható valódi minőségben TÖRÖK JÓZSEF

gyógyszerész úrnál király utca 7 sz.

Kolozsvártt VALENTINI ADOLF ur gyógyszerészében.

Tordán TRAJANOVITS EDE ur gyógyszerészében.

Nagy eredeti üvegtok ára 2 f. 50 kr. Kis eredeti üvegtok ára 1 f. 50 kr.

Központi szétküldési raktár:

SCHWARZ HENRIK

Budapest, Museum körút 41 sz. a.

Volcz és társa

könyv- és papirkereskedésében Tordán és Gy.-Fehérvártt kaphatók:

Vonalzott és tiszta könyvek; lívatajok egyletek, magányzok, ügyvédek, kereskedők, jegyzők és mindennemű iparral foglalkozók részére, vászonba vagy papirba kötve dus választékban. — Másoló könyvek: Kereskedők Irodák sat. részére. Másoló Gépek az ehez szükséges viasszos lap, itató papir és a legkitünőbb másoló tintával.

Irodai, fogalmi, csomagoló és színes papir dus választékban, könyvkötő czikkek

Előfizethetni, — illetőleg előjegyeztetni — lehet a következő általános kedvelt művekre:

Petőfi Sándor összes költeményeinek képes diszkiadására, füzetekben, egyes füzet ára 40 kr.	Deutschland's Kunstschatze " " " 65 kr
Magyar-Lexicon " " " 30 kr.	Italien's " " " 48 kr
Jókai Mor újabb regényei és elbeszélései " " " 25 kr.	Das Buch der Erfindungen " " " 32 kr
Über Land und Meer " " " 32 kr.	Shakespeare sämtliche Werke, Illustrirte Pracht-Ausgabe " " " 32 kr
Meyer's Conversations-Lexicon " " " 32 kr.	Schiller's Werke Illustrirte Pracht-Ausgabe " " " 32 kr

Colportage-Geschäft in Carlsburg.

Der Gefertigte beehrt sich hiermit die höfliche Anzeige zu machen, daß er am hiesigen Plage ein

Colportage-Geschäft

für alle in- und ausländische Lieferungswerke eingerichtet hat, und übernimmt jeden wie immer gearteten Auftrag in diesem Fache und liefert alle auf dem Gebiete der Literatur erscheinende Werke zum Ladenpreis.

Prospecte und Cataloge werden gratis ausgegeben. Bücher und Prämienbilder werden in loco gratis ins Haus gestellt.

Zur Bequemlichkeit des auswärtigen P. T. Publikums ist ein Agent angestellt, der monatlich ein bis zweimal die Umgegend von Carlsburg bereist und Aufträge übernimmt, welche prompt ausgeführt werden.

Achtungsvollst

V. VOLZ.